

Sygn. akt III RC 561/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 czerwca 2017 r.

Sąd Rejonowy w Pruszkowie, Wydział III Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Mirosław Barszcz

Protokolant: st.sekr.sądowy Katarzyna Nowicka

po rozpoznaniu w dniu 26 czerwca 2017 r. w Pruszkowie

na rozprawie

sprawy z powództwa K. D.

przeciwko D. D.

o alimenty

I. oddała powództwo;

II. odstąpić od obciążania powódki zwrotem kosztów procesu.

UZASADNIENIE

K. D. w dniu 19 grudnia 2016 r. wniosła do tutejszego Sądu powództwo o zasądzenie od byłego męża D. D. na swoją rzecz alimentów w kwocie 500 zł miesięcznie płatnych z góry do dnia 5-go każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami poczynając od dnia wniesienia pozwu. W uzasadnieniu wskazała, iż jej średnie wynagrodzenia to kwota 2622,35 zł, spłaca dwa kredyty hipoteczne w średniej kwocie 1919,76 zł, obowiązkowe ubezpieczenie w kwocie 110,95 zł, opłaca czynsz 534,81 zł, prąd 50,75 zł, internet 37 zł, dwa telefony 124,29 zł, paliwo 400 zł, środki czystości 100 zł, wyżywienie 150 zł. Powódka wskazała, iż znajduje się w niedostatku. Dodatkowo wskazała, iż D. D. jest pracownikiem (...) (k. 3-4).

W odpowiedzi na pozew D. D. wniósł o oddalenie powództwa w całości. W uzasadnieniu wskazał, iż wszelkie swoje potrzeby powódka jest w stanie zaspokoić ze swojego wynagrodzenia o czym świadczy jej poziom życia po rozwodzie. Wskazał, że pozostaje w związku z partnerką, z którą ma dziecko, na które też musi łożyć (k. 28-29).

K. D. w toku całego procesu popierała powództwo i wnosiła o zasądzenie alimentów od pozwanego na swoją rzecz w kwocie 500 zł miesięcznie, zaś D. D. wniósł o oddalenie powództwa w całości (k. 81, protokół płyta CD k. 82, k. 133-134, protokół płyta CD k. 135).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wyrokiem z dnia (...) r. w sprawie VII C 679/14 Sąd Okręgowy w Warszawie m.in. orzekł rozwód związku małżeńskiego zawartego pomiędzy D. D. i K. D. z winy męża oraz zasądził alimenty od D. D. na rzecz małoletniego syna A. D. w kwocie 1000 zł miesięcznie. Orzeczenie uprawomocniło się dnia (...) r.

K. D. ma 40 lat, zamieszkuje w P. przy ul. (...) wraz z małoletnim synem A. D.. Z zawodu jest (...). Pracuje w (...) w W. od (...) roku na stanowisku (...)i z tego tytułu uzyskuje dochód w kwocie 2702,34 zł netto miesięcznie. Nie otrzymuje dodatkowych premii, ani dochodów. Wcześniej pracowała w (...) w P. i uzyskiwała wynagrodzenie w wysokości 3800

zł netto miesięcznie. Z pracy tej odeszła z uwagi na brak zgody (...)zwierzchników, która w konsekwencji, w jej ocenie, mogłaby ją narazić na odpowiedzialność karną. W 2013 roku uzyskała dochód w kwocie 75 975,77 zł, w 2014 roku w kwocie 65 423,22 zł, a w 2016 roku dochód w kwocie 34 046,14 zł.

K. D. zamieszkiwała wspólnie z D. D. od (...) roku do (...) roku i w tym okresie prowadzili wspólne gospodarstwo domowe. Małżonkowie zamieszkiwali w P. przy ul. (...). Dwa tygodnie po ślubie zawarła z D. D. umowę majątkową małżeńską, z uwagi na ówczesne prowadzenie przez męża działalności gospodarczej. Zgodnym małżeństwem byli do grudnia 2013 roku. Wówczas K. D. uzyskiwała wynagrodzenie powyżej 4000 zł (w granicach kwoty 4400 zł). Była jednak zatrudniona na podstawie umów na zastępstwa, które kończyły się z upływem okresu, na jaki była zatrudniana. K. D. posiada działkę w J., nabytą na kredyt w kwocie 300 000 zł (rata spłaty kredytu wynosi około 1200 zł). Ma drugi kredyt na obecne mieszkanie, gdzie do spłaty pozostało 45.000 franków (rata spłaty kredytu wynosi 800 zł miesięcznie). Oba kredyty zaciągnęła samodzielnie. Łączna obciążająca ją kwota zobowiązań to około 400 000 zł, w zależności od kursu franka. Raty kredytów płaci terminowo. W trakcie trwania małżeństwa kredyty spłacane były w znacznej mierze przez nią samą. Innych nieruchomości nie posiada. Nie toczy się sprawa o podział majątku. Otrzymuje od D. D. alimenty na rzecz syna w kwocie 1000 zł. Nie otrzymała alimentów za czerwiec. K. D. ponosi wydatki mieszkaniowe w kwocie 523,34 zł. Płaci za internet 35 zł, za prąd 50zł oraz abonament za telefon swój i syna. Posiada zadłużenie w spółdzielni mieszkaniowej na kwotę 2200 zł. W trakcie trwania małżeństwa z D. D. zamieszkiwali w tym samym miejscu, gdzie obecnie zamieszkuje tylko z synem.

D. D. ma 43 lata, pozostaje w nieformalnym związku, zamieszkuje w Ł. na Śląsku od (...)roku wraz z partnerką, jej babcią oraz trójką dzieci w wynajętym mieszkaniu o powierzchni 60 m.kw. Z tego związku posiada jedno dziecko. W okresie od (...) roku do dnia (...) roku pełnił służbę w (...), gdzie pracował jako (...) w W.. Został zwolniony ze służby z uwagi na nieobecność spowodowaną chorobą trwająca nieprzerwanie przez okres 12 miesięcy. Od (...)roku do chwili obecnej przebywa na zwolnieniu lekarskim. Stan zdrowia nie pozwolił mu na powrót do pracy. W dniu (...) roku był na komisji lekarskiej. Obecnie czeka na orzeczenie komisji lekarskiej i jeśli będzie zdolny do pracy, to będzie starał się podjąć zatrudnienie w obecnym jego miejscu zamieszkania. W 2016 roku uzyskał przychód w kwocie 41 186,60 zł. Przed rozpoczęciem służby pracował jako (...). W trakcie trwania związku małżeńskiego uzyskiwał wynagrodzenie w kwocie około 1800 – 2500 zł. W chwili obecnej posiada środki pieniężne wypłacone mu w ramach odprawy ze (...). Nie prowadzi działalności gospodarczej. Działalność gospodarczą prowadzi natomiast partnerka D. D., w ramach której zajmuje się (...) i z tego tytułu zarabia około 3000 - 4000 zł miesięcznie. Do niej należą także samochody: marki K. nabyte w październiku 2016 roku oraz M., który ma 15 lat. W ramach swojego utrzymania D. D. wydaje na ubranie, wyżywienie, środki czystości, ponosi opłaty za mieszkanie, które wynajmuje wraz z partnerką (całość kwota 1700 zł miesięcznie). Na utrzymanie małoletniego dziecka z obecnego związku potrzebna jest kwota 500 zł miesięcznie, której połowę pokrywa matka dziecka. Pokrywa też składkę na ubezpieczenie na życie około 300 zł. D. D. posiada zadłużenie z tytułu kredytu w wysokości 63.000 zł. Kredyt spłaca w miarę możliwości - rata wynosi 1200 zł. Kredyt został wzięty po wyprowadzeniu się z P. na potrzeby własne oraz inwestycje na rynku F., które okazały się nietrafione. Z małoletnim synem A. D. nie ma kontaktu już od dłuższego czasu. W tym zakresie toczy się postępowanie sądowe w zakresie przymuszenia do realizowania kontaktów. Partnerka R. D. posiada dom w Ł., który jest remontowany. Nie ma możliwości zamieszkania w nim z uwagi na zły stan techniczny budynku.

Posiada także drugi kredyt również na kwotę 63.000zł, który został zaciągnięty w połowie 2014 roku na inwestycje, który spłaca w miarę możliwości.

Powyższy stan faktyczny Sąd Rejonowy ustalił w oparciu o następujące dowody: potwierdzenie wykonania przelewu k. 5-11, faktura Vat k. 12, pismo spółdzielni mieszkaniowej w sprawie opłat k. 13, zaświadczenie k. 14, wyrok k. 15, tytuł wykonawczy k. 16-16v, Pit – 37 k. 39-54, Pit – 11A k. 55-56, zaświadczenie k. 57, pismo spółdzielni mieszkaniowej w sprawie opłat k. 58, potwierdzenie wykonania przelewu k. 59-64, pismo spółdzielni mieszkaniowej k. 65-66, zestawienie wydatków k. 67-70, zestawienie wydatków k. 67-70, faktury Vat k. 71-74, zaświadczenie o zarobkach k. 75, Pit-37 k. 76-80, wyciąg z rachunku bankowego k. 93-130, decyzja personalna k. 131, świadectwo służby k. 132, przesłuchanie K. D. k. 133v-134, protokół płyta CD k. 135, przesłuchanie D. D. k. 134, protokół płyta CD k. 135.

Ustalenia Sądu znajdują uzasadnienie we wskazanych powyżej dowodach. Jakkolwiek niektóre z dokumentów zostały złożone w kserokopiach, to jednak nic nie wskazuje na to, by ich treść nie odzwierciedlała wiernie treści dokumentów oryginalnych. Podnieść też należy, że strony wiarygodności i mocy dowodowej tych dowodów nie kwestionowały.

Zeznania stron były w przeważającej mierze wiarygodne. Sąd nie dał jedynie wiary zeznaniom K. D., iż D. D. prowadzi działalność gospodarczą bądź ma też inne źródło utrzymania wobec przeciwnego oświadczenia D. D. i braku innych dowodów na przedmiotową okoliczność.

Sąd oddalił wniosek dowodowy powódki w zakresie zobowiązania pozwanego do złożenia rozliczenia podatkowego za lata 2014 i 2015, albowiem pozwany złożył aktualne zeznanie podatkowe PIT-37 za 2016 roku i jest ono w ocenie Sądu wystarczające do rozpoznania sprawy.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Stosownie do treści przepisu art. 60 § 2 kro jeżeli jeden z małżonków został uznany za wyłącznie winnego rozkładu pożycia, a rozwód pociąga za sobą istotne pogorszenie sytuacji materialnej małżonka niewinnego, sąd na żądanie małżonka niewinnego może orzec, że małżonek wyłącznie winny obowiązany jest przyczynić się w odpowiednim zakresie do zaspokajania usprawiedliwionych potrzeb małżonka niewinnego, chociażby ten nie znajdował się w niedostatku.

Obowiązek świadczeń alimentacyjnych między małżonkami po rozwodzie stanowi kontynuację obowiązku wzajemnej pomocy powstałego przez zawarcie małżeństwa (tak SN w uchwale z dnia 16 grudnia 1987 roku, III CZP 91/86).

Przy czym, zgodnie z § 3 powołanego przepisu obowiązek ten nie jest ograniczony w czasie, gdy zobowiązanym jest małżonek rozwiedziony, który został uznany za winnego pożycia.

Bezsporne w sprawie jest, iż rozkład związku małżeńskiego stron nastąpił z winy pozwanego D. D.. Powódka K. D. nie zawarła dotychczas nowego związku małżeńskiego.

W takim stanie rzeczy do oceny otworzyła się kwestia, czy rozwód spowodował istotne pogorszenie sytuacji materialnej powódki. Posiłkowo należy również ustalić czy powódka obecnie znajduje się w niedostatku i jeśli tak to jakie są tego przyczyny.

Obowiązek alimentacyjny małżonka wyłącznie winnego nie istnieje obligatoryjnie w każdym bez wyjątku przypadku, gdy tylko spełnione są ogólne przesłanki wyraźnie określone w art. 60 § 2 kro. Istotną kwestią jest w związku z tym również ustalenie możliwości majątkowych i zarobkowych osoby zobowiązanej, co w przedmiotowej sprawie podlegało również ocenie w dalszej kolejności.

Do kompetencji Sądu orzekającego o żądaniu małżonka niewinnego zasądzenia alimentów na podstawie art. 60 § 2 kro należy porównanie sytuacji materialnej małżonka niewinnego z tym położeniem jakie istniałoby, gdyby rozwód nie został orzeczony i małżonkowie kontynuowaliby pożycie, gdyby ich związek był w dalszym ciągu zgodny.

Reasumując przesłanki obowiązku alimentacyjnego między byłymi małżonkami, małżonek niewinny może żądać alimentów od małżonka winnego chociażby nie znajdował się w niedostatku. Przy czym uregulowanie zawarte w przepisie art. 60 § 2 kro należy rozumieć nie jako prawo małżonka niewinnego do równiej stopy życiowej z małżonkiem zobowiązanym, ale jako prawo do bardziej dostatniego życia niż tylko zaspokajanie usprawiedliwionych potrzeb. Zakres obowiązku alimentacyjnego, o którym mowa zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego, przy uwzględnieniu także jego możliwości zarobkowych i majątkowych. Przez odpowiedni zakres w jakim małżonek ponoszący wyłączną winę rozkładu pożycia powinien przyczynić się do zaspokajania potrzeb małżonka niewinnego należy rozumieć różnicę pomiędzy ilością środków potrzebnych do zaspokojenia usprawiedliwionych potrzeb małżonka niewinnego, a możliwościami zarobkowymi i majątkowymi zobowiązanego. Oddalenie powództwa małżonka niewinnego żądającego alimentów na podstawie art. 60 § 2 kro w przypadku, gdy zostaną spełnione

ustawowe przesłanki może nastąpić tylko wyjątkowo, gdy będą przemawiały konkretne, bardzo ważne powody. Obowiązek alimentacyjny między byłymi małżonkami nie ma charakteru sankcji, dolegliwości w stosunku do małżonka winnego rozkładu pożycia.

Faktem niepodważalnym w przedmiotowej sprawie jest rozwiązanie małżeństwa stron przez rozwód z winy pozwanego. Sąd nie bada w postępowaniu alimentacyjnym okoliczności winy, gdyż jest związany w tym zakresie ustaleniami prawomocnego wyroku rozwodowego.

W przypadku wyłącznej winy orzeczonej w wyroku rozwodowym Sąd może orzekać również w zakresie rozszerzonego obowiązku alimentacyjnego, a mianowicie takiego który rzutuje na obniżenie stopy życiowej wynikającej z orzeczenia rozwodu. W takiej sytuacji Sąd porównuje sytuację materialną małżonka niewinnego z tym położeniem jakie istniałoby gdyby rozwód nie został orzeczony i małżonkowie kontynuowaliby pożycie. Pozwany w chwili obecnej uzyskuje niższe dochody niż powódka.

Sąd winien ustalić w dalszej kolejności czy rozwód pociągnął za sobą pogorszenie sytuacji materialnej powódki i czy pogorszenie to miało charakter istotny.

W niniejszej sprawie ustalono, w oparciu o zeznania podatkowe za ubiegły rok, iż ostatnie zarobki pozwanego oscyływały wokół kwoty 2400 zł miesięcznie. W chwili obecnej pozwany nie pracuje, został zwolniony (...). Od ponad roku pozostaje na zwolnieniu lekarskim, obecnie czeka na wydanie orzeczenia przez komisję lekarską. W przypadku uzyskania przez pozwanego świadczenia z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z uwagi na dalszą niezdolność do pracy należy zaznaczyć, iż kwota ewentualnego świadczenia nie przekroczy kwoty dotychczas uzyskiwanego miesięcznego wynagrodzenia, albowiem zasadą jest, iż jest ono niższe. Jeśli natomiast zostanie orzeczone, iż pozwany jest zdolny do pracy, to zadeklarował, iż podejmie pracę na (...). W takiej sytuacji zarobki pozwanego winny oscyływać na poziomie dotychczasowych dochodów. W związku z powyższym, Sąd przyjął ww. kwotę jako miarodajną, na podstawie której należało dokonać dalszych ustaleń porównawczych. Brak było natomiast podstaw do przyjęcia, iż pozwany czerpie dochód z działalności gospodarczej. Działalność gospodarczą prowadzi jego partnerka. Nawet przyjmując, iż pozwany pomaga jej w tej działalności, to środki które jest w stanie z tego tytułu uzyskać, nie powinna przekraczać przyjętej przez sąd kwoty realnych dochodów. Przeciwnie twierdzenia powódki były bezpodstawne. Zostały one krytycznie ocenione przez sąd, w oparciu również o zasady doświadczenia życiowego. Nie zostały wykazane dowodowo, były sprzeczne z dowodami w postaci dokumentów i przesłuchania powoda.

Zarówno w trakcie trwania zgodnego małżeństwa, jak i w chwili obecnej powódka uzyskiwała i uzyskuje wyższe wynagrodzenie od pozwanego. Wcześniej powódka uzyskiwała znacznie wyższe wynagrodzenie w porównaniu z mężem. Obecnie różnica pomiędzy dochodami stron znacznie się zmniejszyła. Przyczyny tej zmiany nie wynikają z rozwodu. Powódka kilkakrotnie zmieniała pracę, uzyskując niższe wynagrodzenia. Obecnie powódka uzyskuje również od byłego męża alimenty na poczet kosztów utrzymania ich małoletniego syna. W ten sposób dysponuje miesięcznie kwotą ok. 3700 zł na utrzymanie siebie i syna. Powódka poza małoletnim synem nie posiada innych osób na utrzymaniu.

Należy zwrócić uwagę, iż na pozwanym ciąży obowiązek alimentacyjny wobec dwójki małoletnich dzieci. Przyjmując, iż możliwości zarobkowe pozwanego są na poziomie 2400 zł, to pomniejszając je o kwotę 1000 zł alimentów pozostaje kwota 1400 zł, z której pozwany musi zapewnić część kosztów utrzymania drugiego dziecka, jak i pokryć swoje usprawiedliwione potrzeby. To w zasadzie przesądza o braku możliwości uwzględnienia powództwa na rzecz powódki, nawet gdyby sąd ustalił okoliczność obniżenia się stopy życiowej powódki w wyniku rozwodu.

Pozwany obecnie nie posiada żadnego majątku, a obciążony jest równocześnie stałymi zobowiązaniami finansowymi z tytułu kredytów.

Odnośnie potrzeb powódki, sąd przyjął, iż są one mniej więcej takie jak powódka przedstawiła w zestawieniu złożonym do akt. Natomiast do oceny pozostała kwestia, czy w do potrzeb powódki należy liczyć także jej obciążenie kredytowe. Kredyty to forma refinansowania nabycia przez powódkę nieruchomości, czyli zwiększenia jej majątku. Powódka

nabyła nieruchomości w postaci działki i mieszkania, a zatem jest to przysporzenie majątkowe, choć powódka spłaca je w ratach. W ocenie Sądu potrzeby mieszkaniowe wykazane przez powódkę są jak najbardziej zasadne, w związku z czym kredyt związany z utrzymaniem i nabyciem mieszkania jest uzasadniony. Natomiast w przypadku działki, jest to już kwestia zbyteczna.

Badając czy powódka znajduje się w niedostatku należy zaznaczyć, iż o niedostatku należy mówić nie tylko wówczas, gdy uprawniony nie posiada żadnych środków utrzymania, ale także wtedy, gdy uprawniony nie ma możliwości zarobkowych i majątkowych pozwalających na pełne zaspokojenie jego usprawiedliwionych potrzeb. Niewątpliwie powódka nie jest w stanie w chwili obecnej pokryć wszystkich swoich zobowiązań, jednakże eliminując zobowiązania związane z nabyciem nieruchomości gruntowej powódka jest w stanie pokryć stałe wydatki i swoje potrzeby. Ma ona więc możliwość samodzielnego utrzymania, nie jest więc w niedostatku.

W oparciu o ustalony stan faktyczny możliwości zarobkowe i majątkowe pozwanego są niższe od tych możliwości powódki. Faktem jest, iż nastąpiło obniżenie stopy życiowej powódki, jednakże nie jest to wynikiem rozwodu, a związane z kilkukrotną zmianą pracy przez powódkę, co wpłynęło na obniżenie jej dochodów ze stosunku pracy z kwoty powyżej 4000 zł do kwoty znacznie niższej - w granicach 2800 zł.

K. D. własne koszty utrzymania winna, przy dołożeniu należytej staranności, być w stanie pokrywać samodzielnie. Nie można przyjąć, by rozwód spowodował obniżenie się stopy życiowej powódki. Nawet gdyby przyjąć wniosek przeciwny, to możliwości majątkowe i zarobkowe D. D. nie pozwalają na obciążenie go alimentami na rzecz K. D.. Powódka na własne potrzeby posiada aktualnie większe środki niż pozwany na swoje potrzeby.

Z wszystkich wyżej podniesionych względów, na podstawie art. 60 § 2 kro w zw. z art. 135 kro, orzeczono jak w sentencji.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 102 kpc biorąc pod uwagę sytuację materialną powódki i na zasadach słuszności nie obciążył jej kosztami postępowania w sprawie.